

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120212910
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7120212910.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o mal. I. B., I.. XX.XX.XXXX a mal. M.K. B., I.: XX.XX.XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka S. B., I.. XX.XX.XXXX, bytom W. B. Č.. XX, XXX XX N., t.č. v Ústave na výkon väzby Košice a otec neuvedený, v konaní o návrhu navrhovateľky: S. Q., I.. XX.XX.XXXX trvale bytom I. U. XXX, O., v konaní o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté deti: I.Y. B., I.. XX.XX.XXXX F. M. B., I.: XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. Q.Ž., I.. XX.XX.XXXX trvale bytom I. U. XXX, O., od právoplatnosti tohto uznesenia a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12P/78/2020 o zverení do náhradnej osobnej starostlivosti.

II. Stará matka S. Q., I.. XX.XX.XXXX trvale bytom I. U. XXX, O. je povinná počas trvania tohto neodkladného opatrenia vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti: I. B., I.. XX.XX.XXXX a M. B., I.: XX.XX.XXXX v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, najmä je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok ma iba v bežných veciach. V podstatných veciach je potrebný súhlas súdu.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, stará matka, S. Q., I.. XX.XX.XXXX trvale bytom I. U. XXX, O. (ďalej len navrhovateľka), podala dňa 07.12.2020 na tunajší súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby jej boli maloleté deti: I. B., I.. XX.XX.XXXX F. M. B., I.: XX.XX.XXXX, (ďalej len maloleté deti) zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Prílohou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia boli rodné listy maloletých detí a výzva na súčinnosť od ORPZ v Košiciach.

2. Navrhovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že matka maloletých detí S. B., I.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) nastúpila na výkon trestu odňatia slobody, o tejto skutočnosti bola navrhovateľka informovaná dňa 30.11.2020 zo strany UPSVAR Košice a preto ešte toho istého dňa navrhovateľka prišla do Košíc a prevzala maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka ďalej uvádza, že má k maloletým deťom silný citový vzťah a maloleté deti počas prázdnin navštevovali jej domácnosť, preto z vyššie uvedených dôvodov žiada o zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len UPSVaR KE) vo svojej správe zo dňa 17.12.2020 uviedol, že dňa 30.11.2020 bola matka umiestnená v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach na základe rozhodnutia OS Košice I, pod č.k. 7T 2/2017 a preto UPSaR KE toho istého dňa kontaktoval

navrhovateľku. Stará matka v telefonickom rozhovore uviedla, že maloleté deti prevezme do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko sú to deti jej dcéry a nikdy by nedovolila, aby nad maloletými deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť. Stará matka ešte v daný deň pricestovala do Košíc a prevzala starostlivosť o maloleté deti. Maloletú I. F. F. M. vzala k sebe do svojej domácnosti do obce O.. UPSVaR KE ďalej uviedol, že pomery na strane starej matky pozná, nakoľko stará matka s tunajším úradom spolupracovala pri vykonávaní opatrení v zmysle SPODaSK. V dome v ktorom navrhovateľka býva má vytvorené vhodné bytové podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. K svojim vnúčatám ma stará matka silnú citovú väzbu, nakoľko keď boli deti malé tak spolu bývali v jednej domácnosti. UPSVaR KE taktiež v správe pozitívne vyzdvihol konanie starej matky, ktorá má potenciál a podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti odporúča návrhu starej matky vyhovieť. Stará matka vie v súčasnosti deťom zabezpečiť dostatočne množstvo a kvalitu potravy, tepla, bývania, oblečenia a celkovej starostlivosti o maloleté deti. Stará matka vychovala svoje teraz už dospelé deti, čím má upevnené rodičovské zručnosti s poskytnutím stabilného prostredia pre maloleté deti.

4. Súd sa pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s listinnými dôkazmi, ktoré tvorili jeho prílohu, súd sa oboznámil so UPSVaR KE aj s vykonanými lustráciami pričom zistil nasledovný právny a skutkový stav :

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

8. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d./ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

17. Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

18. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery

19. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

22. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

24. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

25. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

26. Podľa čl. 4 základných princípov CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

27. Podľa čl. 6 základných princípov CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

28. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť. Podľa § 54 ods. 1 ZoR náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

29. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádza súd zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, ako z Civilného mimosporového poriadku, ktorý predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) a v § 360 až § 367 CMP upravuje iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach. Neodkladné opatrenie je v zmysle zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené nariadiť iba vtedy, ak sa osvedčí tvrdenie, že právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

30. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto dočasná potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne na úvahu súdu, zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je najdôležitejší záujem

maloletého dieťaťa, preto sa súd nesmie obmedziť iba na skúmanie splnenie formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia ale musí dôsledne zvažovať, čo je skutočne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

31. Z vykonanej lustrácie pomerov matky má súd preukázané, že matka toho času vykonáva trest odňatia slobody v UVV a UVTOS Košice od 30.11.2020, pričom uložený trest sa má vykonávať až do 30.11.2022, ako aj to, že navrhovateľka je naozaj starou matkou maloletých detí.

32. Zo správy UPSVaR KE má súd za preukázané, že maloleté deti sú toho času u navrhovateľky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie celkovej starostlivosti o maloleté deti.

33. V danom prípade súd vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prihliadol predovšetkým na skutočnosť, že matka toho času vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody a maloleté deti by sa bez okamžitého zásahu svojej starej matky ocitli bez akejkoľvek starostlivosti.

34. Súd je toho názoru, že nepochybne je v záujme maloletých detí, aby nebol ohrozený ich ďalší psychický ani fyzický vývoj a aby bola zabezpečená stabilita výchovného prostredia. Zároveň súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Z dostupných listinných dôkazov má súd preukázané tvrdenia navrhovateľky o nevyhnutnej potrebe zveriť maloleté deti do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

35. V súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a s poukazom na hore uvedené skutočnosti, súd dospel k jednoznačnému záveru, že je daná naliehavá potreba pre nariadenie neodkladného opatrenia a že je nevyhnutne potrebné upraviť pomery vo vzťahu k starostlivosti o maloleté deti, preto ich zveril do starostlivosti osoby, ktorú poznajú a ktorá má aj vytvorené vhodné materiálne podmienky a výchovné prostredie na zabezpečenie všestrannej starostlivosti, výchovy a prípravy pre život v dospelosti. Navrhovateľka podľa názoru súdu nateraz spĺňa zákonné predpoklady v zmysle § 45 Zákone o rodine na to, aby mohla byť maloleté deti dočasne zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Nariadením neodkladného opatrenia v takomto rozsahu zároveň dôjde k zosúladieniu faktického a právneho stavu, keďže maloleté deti sú už toho času u navrhovateľky, ktorá sa o nich aj stará.

36. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Uznesenie - výroky I., II., sú v zmysle § 332 CSP ods. 1 vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.